

School
voor
Geloofsverdieping

Avond 9: Wat heeft gezegd?

CHRISTELIJKE CULTUUR
vanlaag

1

1

School voor Geloofsverdieping 2023-2024

CHRISTELIJKE CULTUUR
vanlaag

1. Samen starten
2. De vraag naar God

GOD VAN HET VERBOND

3. De Bijbel als Woord van God
4. Uittocht en Verbond
5. De roep van de profeten
6. Schepping
7. Onmacht en lijden

JEZUS MESSIAS

8. Het getuigenis van het Nieuwe Testament
9. Wat heeft Hij gezegd?

10. Wat heeft Hij gedaan?
11. Hij is verrezen
12. Hij heeft ons verlost
13. Hij is Gods veelgeliefde Zoon

GEEST DIE LEVEN GEEFT

14. De Geest die in ons woont
15. Bidden in de kracht van de Geest
16. Leven in de kracht van de Geest
17. Leven van het komend Rijk

18. De vraag van God: Kerk
19. Evaluatie en slot

CHRISTELIJKE CULTUUR
vanlaag

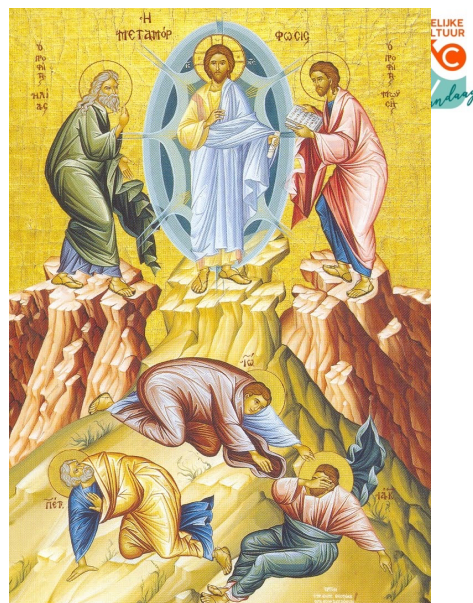
2

2

SITUERING

*Denk niet dat Ik gekomen ben
om de Wet of de Profeten op te heffen.
Ik ben niet gekomen
om ze op te heffen,
maar om ze te vervullen.*

(Mt 5,17)

3

1. De boodschap en de boodschapper

- om zijn boodschap te verstaan:
 - Jezus is niet zomaar een 'verteller van verhaaltjes'
 - Jezus is zélf dé boodschap
- schrijftijd – verhaalde tijd – leestijd
 - **verhaalde tijd**: Jezus' tijd (punt 2)
 - **schrijftijd**: een geloofsgetuigenis vanuit Paaservaring,
 - **leestijd**: 2024 (gelukkig nieuwjaar, bovendien!)

4

1. De boodschap en de boodschapper

- Bijbels getuigenis: géén ACTA maar AGENDA
- Bedoeling is
 - niet: historisch exacte reconstructie
 - wel: getuigen – **verkondigen** van de openbaring

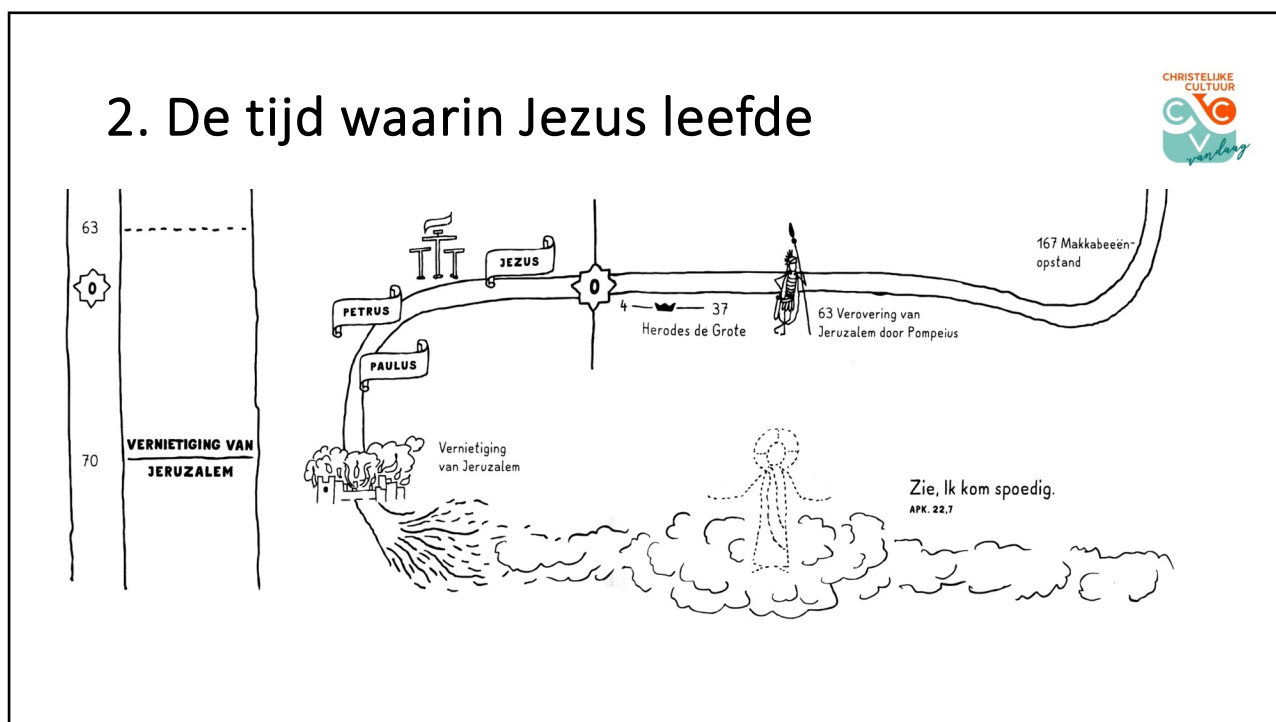
5

1. De boodschap en de boodschapper

- **NIET:** 'wat heeft Hij gezegd' – welke exacte woorden?
 - *Ipsissima Verba Jesu*
 - letterlijke Jezuswoorden
 - reconstructie
- **WEL:** 'wat heeft Hij te zeggen' – nu en vandaag, tot ons?
 - *Ipsissima Vox Jesu*
 - de 'klankkleur' van Jezus' stem die ook ons aanspreekt en bron van vernieuwing betekent
 - Wat is Zijn boodschap?

6

7

2. De tijd waarin Jezus leefde

- bezetting door de Romeinen
- de koning was een stropop van de keizer
- moeilijke sociaal-economische toestand
- religieuze crisis

⇒ UITTOCHT & VERBOND

God leidt weg UIT
om binnen te leiden IN

8

2. De tijd waarin Jezus leefde

- apocalyptiek
- doopbewegingen

- groeperingen
 - Sadduceeën
 - Zeloten
 - Farizeeën
 - Essenen

9

2. De tijd waarin Jezus leefde

- crisis & onrust
- poging tot antwoord
- **urgente verwachting:** de Messias zal Israël herstellen

10

3. Johannes de doper en Jezus

- profeet van het 'oude verbond':
 - geroepen
 - roepen
 - aanklagen
 - troosten
- klare en scherpe boodschap: 'Bekeer u!'

11

3. Johannes de doper en Jezus

Salomé met het hoofd van Johannes de Doper, 1524
Jacob Cornelisz. van Oostanen (gemonogrammeerd)

gepolychromeerd hoogrelief in terracotta,
door Jan Cosijns (Antwerpen, 1762-'63)
in de *De Sint-Waltrudiskerk te Herentals*

12

4. Het 'goede nieuws' van Jezus

- Maar nadat Johannes overgeleverd was, kwam Jezus in Galilea de goede boodschap van God verkondigen en zei:

'De tijd is rijp
en het koninkrijk van God is ophanden.
Bekeer u!
Heb geloof in de goede boodschap'.

εὐαγγέλιον

(Mc 1,14-15)

13

4. Het 'goede nieuws' van Jezus

4.1 Koninkrijk van God (BASILEIA)

- is een gebeuren
- nieuwe maatstaf
- beze wereld
- verzoend samenleven met zichzelf, met elkaar, met God

14

4. Het 'goede nieuws' van Jezus

4.1 Koninkrijk van God (BASILEIA)

4.2 als God komt is dat 'goed nieuws'

- de nabijheid wordt zichtbaar in Jezus' levensstijl
 - positieve benadering
 - Gods menslievendheid
 - een kans voor iedereen
 - ook zij die het 'niet verdiend hebben'

15

4. Het 'goede nieuws' van Jezus

4.1 Koninkrijk van God (BASILEIA)

4.2 Als God komt is dat 'goed nieuws'

4.3 Een toekomst die nu al begint (AUTOBASILEIA)

- niet louter toekomst
- nu 'reeds' begonnen – volkomen – maar ook 'nog niet'
- vandaag is het Schriftwoord dat u gehoord hebt **in vervulling** gegaan (Lc 4,18-21)

16

5. Hij sprak met gezag

- joodse leraar
- verzamelt leerlingen rond zich
- spreekt tot iedereen
- vraagt navolging
- groot gezag
- niemand blijft onverschillig
- spreekt liefst in 'gelijkenissen'

17

6. Zonder gelijkenissen sprak Hij niet

- in taal en beelden:
profane, alledaagse dingen
uit de wereld van huis, tuin &
keuken
- parabel > Parabolè: gelijkenis
 - zoals het is met A,
zal het zijn met B
 - glimp van Gods nieuwe
wereld

18

6. Zonder gelijkenissen sprak Hij niet

- **PROFAAN:**
alledaagse dingen, niet mytisch of apocalyptisch
- **METAFORISCH:**
openbarende beeldtaal, geen zedenles
- **STOORZENDERS:**
ze hebben een verborgen agenda die wil verontrusten
– ze brengen Gods andersheid aan het licht

19

6. Zonder gelijkenissen sprak Hij niet

- **DYNAMIEK:**
 - 1) lokken
 - 2) schokken
 - 3) onthullen - openbaren
 - 4) uitnodigen

The Prodigal Son (2017)
Jorge Cocco Santangelo

20

6. Zonder gelijkenissen sprak Hij niet

- PERFORMATIEF: ze 'doen' iets
 - inzicht – toekomst (*revelation*)
 - bekering – verleden (*revolution*)
 - beslissing – heden (*resolution*)

- Paul Ricoeur:
 “*I find, I lose, I choose*”

- Jezus = de levende parabel

The Lord of the Parables (2018),
 Jorge Cocco Santàngelo

21

7. Overvloed en verspilling

Nelly Bube (Kazachstan), *Mustard Seed*

- provocatie komt voort uit zekerheid:
 God wordt nu Koning

- wie zijn leven riskeert & prijsgeeft
 zal 'winnen'

- overvloed en verspilling
 spreken ons van
 Gods overvloedige liefde.

22

TERUGBLIK

- boodschap en boodschapper hebben alles met mekaar te maken
- Johannes zet Jezus in gang, toch is Jezus' prediking geheel nieuw
- God komt niet omdat wij ons bekeren – wij bekeren ons omdat God gekomen is
- de parabel lokt, schokt, onthult
en geeft dan (voor wie het toelaat) *nieuwe* grond onder de voeten